

سومین همایش ملی و سومین همایش بین‌المللی مدیریت و حسابداری ایران

The third National and International Conference of
Management and Accounting Iran

بررسی عوامل موثر بر مدیریت بهره‌وری هزینه‌ها (هزینه‌های غیر عملیاتی) در شعب بانک کشاورزی در استان تهران

مهرداد بنداری^۱، سعید شفا^۲، سمیرا مرادی^۳

پست استادیار گروه حسابداری، دانشکده حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلامشهر.

الکترونیکی: bondari.management@yahoo.com

پست^۲ استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلامشهر.

الکترونیکی: m.shafa88@yahoo.com

پست^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلامشهر

الکترونیکی: moradisamira63@gmail.com

چکیده

زمینه: هدف کلی از انجام این پژوهش بررسی عوامل موثر بر مدیریت بهره‌وری هزینه‌ها (هزینه‌های غیر عملیاتی) در شعب بانک کشاورزی در استان تهران می‌باشد.

روش: پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و با توجه به اینکه، به توصیف وضع موجود بدون دستکاری متغیرهای به استنتاج درباره رابطه احتمالی میان متغیرها می‌پردازد، در زمره تحقیقات توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش کلیه ۴۵ شعب بانک کشاورزی در استان تهران می‌باشد که پژوهشگر اطلاعات آماری مورد نظر خود را از صورتهای مالی بانک کشاورزی در استان تهران که مربوط به این ۴۵ شعبه و در خلال سالهای ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۳ و به تصویب هیئت مدیره بانک رسیده است به روش داده کاوی اطلاعات استخراج نموده است.

نتایج: با توجه به آزمون فرضیات مشخص می‌گردد که بین عوامل موثر بر بهره‌وری که در این پژوهش عبارتند از حجم سپرده های بانکی و مدیریت کارآمد بر مطالبات معوق با مدیریت کاهش بر هزینه در شعب بانک کشاورزی در استان تهران رابطه معنی دار وجود دارد. همچنین بین حجم سپرده های بانکی و مدیریت کارآمد بر مطالبات معوق رابطه معنی دار وجود دارد و سه فرضیه ما به اثبات رسید.

توصیه: بانک کشاورزی می‌باید در راستای بهبود سطح بهره‌وری و با توجه به اولویت های راهبردی که در بانک کشاورزی تعیین شده است، توجه ویژه ای به مقوله کاهش هزینه‌های غیر عملیاتی داشته باشد تا بتواند با مدیریت بر کاهش این هزینه ها منجر به بالارفتن سطح بهره‌وری در بانک کشاورزی گردد که پژوهشگر به ارائه پیشنهادهایی در این راستا پرداخته است.

سومین همایش ملی و سومین همایش بین‌المللی مدیریت و حسابداری ایران

The third National and International Conference of Management and Accounting Iran

واژه‌های کلیدی: مدیریت بهره‌وری، هزینه‌های غیر عملیاتی، کارآیی، اثر بخشی، مدیریت کاهش بر هزینه

مقدمه

بهره‌وری راهی به سوی توسعه اقتصادی کشورها و قدرت رقابت مؤسسات می‌باشد و امروزه به عنوان یکی از مهم‌ترین مفاهیم راهبردی در تمام سطوح مورد توجه قرار گرفته است (فخاری، ان، ۱۳۸۵، ص ۶). بهره‌وری یک مفهوم جامع و به معنای استفاده کارا و اثر بخش از منابع تولید برای به دست آوردن بی‌شتترین و بهترین خروجی (محصول) ممکن است. از جمله علت‌های اصلی که لزوم توجه به بهره‌وری را ایجاب می‌کند محدودیت منابع طبیعی، فزونی تقاضا نسبت به عرضه، تداوم فعالیت و رقابت پذیری را می‌توان نام برد. بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی به شمار می‌آیند که با هدایت و سازماندهی دریافت‌ها و پرداخت‌ها، مبادلات تجاری و بازرگانی را تسهیل کرده و موجب گسترش بازارها و رشد و شکوفایی اقتصادی می‌گردند. با توجه به این وظیفه سنگین موضوع افزایش بهره‌وری آن‌ها امری ضروری است. (حجازی، انواری رستمی و مقدسی ۱۳۷۸). به نظر می‌رسد که به دلیل پایین بودن رقابت می‌ان بانک‌ها، محدودیت‌های ناشی از قوانین و مقررات استخدامی، عدم امکان اعمال مدیریت کافی به دلیل شرایط و متغیرهای از پیش تعیین شده، ثابت بودن نرخ سود تسهیلات اعطایی همراه با تورم بالا، مشکلات موجود در اعطای تسهیلات در چارچوب قانون بانکداری بدون ربا، پرداخت تسهیلات تکلیفی و عدم افزایش سرمایه بانک‌ها به وسیله دولت و در نتیجه پایین بودن نسبت کفایت سرمایه اغلب بانک بنا بر این یکی از بانک‌ها کارا بانکی است که با به کارگیری نهاده‌ها مانند نیروی انسانی ساختمان‌ها و تجهیزات اداری به حداکثر ستاده ممکن دست پیدا کند در نتیجه هر بانک باید نسبت به به کارگیری کارایی نهاده‌ها تلاش کند و همواره از می‌زان نایل به حداکثر کارایی اعم از تولیدی و هزینه‌ای آگاه شود. (ابری‌شمی، مهرار، اجورلو، ۱۳۸۷). البته لازم است به این نکته توجه شود که تحریم‌های اخیر می‌تواند باعث کندی در دسترسی به نتایج حاصل از اجرای طرح‌های مذکور گردد. کاری که می‌باید در این راستا انجام داد محاسبه بهای تمام شده پول و بررسی عوامل موثر بر روی آن می‌باشد. تا بتوانیم با شناسایی این عوامل و با استفاده از راهکارهای مناسب هزینه‌ها را کنترل کرده و با کاهش آن‌ها در جهت افزایش کارایی و سودآوری بیشتر اقدام کرد. قیمت تمام شده پول در بانک‌ها به عوامل مختلفی بستگی دارد که مهم‌ترین عامل در تعیین قیمت تمام شده پول هزینه‌های عملیاتی و غیر عملیاتی است. هزینه‌های عملیاتی شامل همه هزینه‌های است که بانک‌ها بابت جذب سپرده‌ها متحمل می‌شوند که عمده آن مربوط به سود پرداختی به سپرده‌های مشتریان است. هزینه‌های غیر عملیاتی شامل هزینه‌های اداری و پرسنلی، هزینه‌های استهلاک اموال منقول و غیر منقول و هزینه‌های مطالبات مشکوک الوصول و ... است. بانک‌ها واسطه بین سپرده‌گذاران و متقاضیان تسهیلات هستند و با استفاده از منابع خود و سپرده‌های مردم مبادرت به اعطای تسهیلات مورد نیاز متقاضیان می‌کنند. از این رو مجموعه فعالیت‌های نظام بانکی به دو دسته تقسیم می‌شوند که عبارتند از: «تجهیز منابع» (جمع‌آوری سپرده‌ها) و «تخصیص منابع» (اعطای وام و تسهیلات). در بخش تجهیز منابع، مجموعه منابع مالی بانک‌ها شامل «منابع عملیاتی» و «منابع غیر عملیاتی» است. منظور از منابع عملیاتی، کلیه وجوه پولی و شبه پولی است که بر اثر ایجاد ارتباطات متقابل بین بانک و سپرده‌گذاران به وجود می‌آید، مانند انواع سپرده‌ها و منابع غیر عملیاتی نیز حاصل فعالیت‌ها، اقدام و مصارف داخلی بانک‌هاست، مانند ارزش افزوده، نتیجه درآمد و هزینه، سرمایه، سالی